

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint
az udvarban.

Dolgoznak a házszabály-revizión.

„Nagyon sürgős Barabásnak“.

„Huszonnégy órán belül.“

A házszabályrevízió, a mely mindeddig csak kísértétként lebegett a parlament folyosóin, ma már testet öltött. A Ház délelőtti ülésén Rakovszky István több függetlenségi, alkotmánypárti és néppárti képviselőt gyűjtött maga köré és a házszabályllyal kezében magyarázta, hogy a legfőbb ideje volna már annak, hogy a nemzetiségi obstrukciója ellen tegyenek valamit. Ő a házszabályok szigorítását is kívánatosnak tartaná.

Néhány perccel utóbb Barabás Béla azt indítványozta a folyosón, hogy a képviselőket, pártállásra való tekintet nélkül, közös értekezletre hívják össze. A közös értekezlet eszméjét azonnal meg is valósították. A Ház egyik termé-

ben huszonöt—harminc képviselő gyűlt össze, köztük a koalíció valamennyi pártjának tagjai, a kormány részéről Wekerle és Apponyi jelentek meg, az elnökséget pedig Rakovszky István képviselte. Az értekezlet egészen bizalmas volt és az összes ajtókat gondosan elrekesztették.

A szót Barabás vitte, aki szónoklatában hangsúlyozta, hogy nem lehet tovább tétlenül nézni a nemzetiségek és a korvátok garázdálkodását. Polónyi kijelentette, hogy nem lehet addig a horvátok ellen eljárni, amíg nem tudjuk, van-e a kormánynak programja a horvátokkal szemben. Ha látjuk, hogy van s ha látjuk, hogy milyen az, akkor határozhatunk a követendő eljárásról.

Wekerle erre azt felelte, hogy a kormánynak igenis van horvát programja, de speciálisan az obstrukció kérdésében követendő eljárással nincs még tisztában, mert erről nem lehetett alkalma tanácskozni sem. De azt hiszi, hogy a legrövidebb időn belül tanácskozássra ül össze a kormány és meg-

szabja a maga utirányát. Barabás Béla azt mondja, hogy ennek huszonnégy órán belül kell megtörténnie. Az értekezlet többi tagja is így vélekedett.

Délután fél öt órakor Kossuth Ferenc lakásán minisztertanács volt s erre meghívták Justh Gyula képviselőházi elnököt is. Bizonyos azonban az, hogy a miniszterek megteszik az első lépést arra, hogy az utolsó alkotmányvédő biztosítékunkat, a házszabályt, ügyes kézzel megnyirbálhassák. Nem a horvátok, hanem — a kiegyezés miatt.

POLITIKAI HIREK.

A Gschwind-gyár és Polónyi. — Szmracsányi György képviselő interpellációt jegyzett be a pénzügyminiszterhez a Gschwind-gyár kitélepitése és Polónyi Gézának szereplése dolgában.

Bizottsági ülések. A képviselőház közlekedési bizottsága ma, pénteken, a déli szünetkor ülést tart, amelynek tárgya az 1851. évi vasúti üzletrendtartás hatályának fenntartásáról, valamint a mustra- és mintaoltalom ideiglenes szabályozásáról s a kereskedelmi miniszteri jelentések. — A

Világhírű, BORSALINO“ KALAPOK FEKETÉNÉL.

Megcsalták egymást.

— Családi kép. —

Bogyai Bálintné asszony — a szliácsi évad legszebb asszonya — mikor a távirathordó az ajtón kopogott, még ágyban feküdt.

Felugrott duzzadó, himzett párnái közül, magára dobott egy nyers selyem hálókötöst; kinyitja az ajtót, átveszi a táviratot s reszketve olvassa:

„Nagyságos ur éjszaka távol“.

Tudtam, tudtam, hogy engem ez ember megcsall! Azért küldött fürdőbe. Alig egy hete, hogy itt vagyok s már is megcsallt. De ilyenek a férjek!

Most kilenc óra. Háromnegyed tizkor indul a vonat, éppen elég idő reggelizni...

Felöltözött, megreggelizett, a női kupéba vetette magát, harmadik esengetés, egy fütty s a vonat továbbment.

Egy óra múlva Bogyai Bálintné ajtaján egy csinos, elegáns ur kopogtat.

Semmi válasz.

Ujra kopogtat.

Egy hang sem.

Dörömböl, az ajtó csak nem nyílik!

— Még aludnék? Hiszen nincs oly

erős álma! Vagy talán...

Ujra megrörenti a kilincset.

— En vagyok, édes lelkem: a férjed! Nyisd ki drága Milesikém! Hát nem ismeresz meg hangomon? A te Bálintod vagyok!

S a férfi neki vadulva a sikertelenség miatt, ki akarta emelni az egész ajtót, a mikor a szobaleány közeledik.

— Kit méltóztatik keresni?

— Bogyai Bálintné.

— Már nincs itthon.

— Akkor megvárom. — S a jó férj

bejárt minden fürdőt, minden sétányt, minden vendéglőt, majdnem minden zugot, bokorajlat, relytekhelyet s a feleségének hült nyomát se lelte, de senki nem is tud róla hirt mondani.

Este lett. Ott várta őt szobája előtt — nem jött. Öreg este borult a fürdőre, elcsendesült a zaj, elnémult a zene, üres minden sétány s a feleség csak nem jött haza!

— Igy bízzék az ember az asszonyokban — dűnyögött Bálint ur — s lefeküdt a szobájában.

Ejfélikor megint kopogtatott, hajnalkor újra dörömbölt, a feleség csak nem került meg!

— Igy bízzék az ember az asszonyokban! Szent Isten, mily botrány. Egész éjjel nem volt otthon! Milyen világra szóló botrány!

Mire a szép Bogyainé hazaért az ő falusi otthonába, már szintén este lett. A mint a szobaleányt megpillantotta, haragosan rivalt reá:

— Itthon volt már a férjem?

— Nem bizony! Tegnap este óta nem is láttam őt!

S az asszonyka lázas türelmetlenséggel várta haza férjét. Minden peroben idegesen nyult az óra után.

— Szent Krisztusom, már éjjel s még sincs itthon. Megcsallt, világos, mint a nap, lám, ilyenek a férjek!

S reggelig be sem hunyta a szemét.

Várt egész nap férjére, de az csak nem jött; s amikor este se jött haza, a szép asszony elhatározta, hogy visszautazik Szliácsra, összecsomagol és jön végleg haza! Férje megcsallta, elválnak.

Esti kilenc órakor ült vasutra és egy órakor szállott ki egy mellékállomáson, ahol a másik vonatot reggeli 8 óráig kell bevárni s amikor a váróterembe lépett, majd csak hogy hanyat nem dől, de

Fráter nótás könyve éppen most jelent meg, ára 2 kor.

Kapható: **CSÁTHY FERENCZNÉL,** Debrecen legrégibb és legnagyobb zeneműkereskedésében.

képviselőház zárszámadásvizsgáló bizottsága a hó 12-én, kedden délután öt órakor ülést tart. Tárty: az 1905. évi átlutó kezelés, vagyon-leltár.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula még mindig beteg és így még mindig az alelnökök vezeték a Ház tanácskozásait. Ma Návay Lajos ül az elnöki székben, ami feltétlenül megnyugvás. Kevesebb a botrány és csendesebb lesz a horvát obstrukció.

Az ülés tíz órakor kezdődött. Az elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, mely szerint a kabinetiroda a király köszönetéről értesítette, a felgyógyulása alkalmából hozzáintézett feliratért. Reterált arról, hogy Drohobeczky Gyula horvát képviselő lemondott a pénzügyi bizottságban viselt tagságáról. (Felkiáltások: Ujra megválasztjuk!)

Ferenczy Géza előadó az igazságügyi bizottság jelentését terjeszti be az erdélyi birtokrendezésről és tagosításról szóló módosító törvényjavaslat tárgyalásáról.

Somogyi Aladár előadó betérjeszti a naplóbiráló bizottság ügyrendjét.

Adamovich István jelenti, hogy a keszthelyi járásbírósg megsértette Rakovszky István mentelmi jogát, mivel a perlaki kaszinó által Rakovszky ellen indított rágalmaszai perben a képviselőház megkérdezése nélkül nyomozást indított.

Az indennitás.

Supilo Ferenc: Személyes megtámadtatás címén szólal fel. Visontai tegnap öt osztrák bérencnek és olasz spionnak nevezte. Kijelenti, hogy korai ifjuságától kezdve küzdött az osztrák zsarnokság ellen és politikai pályáját a magyar-horvát barátságért való őszinte érzéssel kezdte meg. Jellemzi, hogy annak idején horvátországi ellenségei magyar bérencnek mondták. A rágalmaszokra kacagással felel. Ő legutóbb nem osztrák képviselőkkel, hanem dalmát képviselőkkel tárgyalt, akiknek itt lenne helyük a magyar parlamentben. Visontai neveltséges rágalmaszait visszautasítja. (Taps a horvátoknál.)

Bauer Antal horvát képviselő magyarul kezd beszédét. Bizalmatlansággal van a kormány iránt. Összehasonlítja a mostani küzdelmet az 1825-48 közt Magyarország és Horvátország köz leolult harccal.

akkorra már ott volt a — férje s elfogta őt!

— Hát te mit csinálsz itt férjescském?
— Hát te mit csinálsz itt feleségescském?

— Én otthonról jövök!
— Én meg Szilácsról!
— Mit csináltál te Szilácscon, Bálinton?

— Meg akartalak látogatni, meg akartalak lepni; s ez ugyancsak szép meglepetés volt; nem leltelek meg, nem voltál otthon egész éjjel, illik ez egy asszonynak? Megcsaltál, elváltunk!

— Megcsaltalak? Elváltunk? De előbb számolunk! Tegnapelőtt éjszaka hol töltötte el férj uram az időt? Szerencsére a szoba-leányom-ügy őrizte őnt, mint egy cerberusz!
— De hiszen én már tegnapelőtt este utaztam el?

— Igazán? Én hozzám? Nos, én meg, hogy otthon nem voltál, táviratot kaptam s tüstént utaztam haza.

Férj és feleség kacagtak, egymás vállára borulva.

— De már most, édes Milosim, visszakísérlek Szilácsra!

Akárki.

Magyarország most is erőszakosan magyarosítani akar, de ennek a törekvésnek mi ollen fogunk állni. Magyarországot Horvátországgal nem államegység, hanem csak közösség fűzi össze. Addig nem lesz béke, amíg a magyarok be nem látják, hogy Horvátország nem tartomány, hanem társország. A javaslatot nem fogadja el.

Grahovac Mirko horvátul beszél. Történelmi reflexiókkal kezd s rátér a horvát gyorsírók ügyére. A javaslatot hosszú és unalmas fejtegetés után ő som fogadja el.

Ezután Novoszol Mátyás (horvát) támadja a Wekerle-kormányt, amely szerinte a becsületes szót nem érdemli meg. Erre az elnök megvonta tőle a szót. Pinterits Antal, Börlitz Kratoszláv után Lorkovics Ivántól vonta meg a szót az elnök. Lukinics Ódon tárcsa és becsület nélküli miniszternek nevezte Jozipovichot, ami a 48-as pártot mód nélkül felizgatta. Az elnök rendreutastotta és kijelentette, hogy újabb sértés esetén ügyét a mentelmi bizottság elé utasítja, mivel pedig a kormány közbecsülésben álló tagját sértette meg, javasolja a Háznak a jegyzőkönyvi megrovást, a mit a Ház el is határozott. Erre Lorkovics a Láztzabályokhoz akart szólni, de az elnök nem engedte, mert nem türheti, hogy olyan nyelven bírálják eljárását, a melyet nem ért. Banjanin Lukacs, Illics Gedeon és Vinkovics Bozsó felszólalásai után az ülés három óra után véget ért.

A függetlenségi párt és a házszabályrevízió.

Értekezlet a Házban.

Ugy látszik, hogy Visontai Soma tegnapi beszéde, melyben Rakovszky Istvántól kért sürgős és szigorú eljárást a horvát obstrukció ellen, csakugyan a kormány terveinek előhírnöke. Tegnap délelőtt már folytatódott a dolog. Déli fél tizenkét órakor egyszerre megüresedett az ülésterem. A függetlenségi padokon egyetlen egy ember sem maradt, a többi pártok tagjai is — négy-öt ember kivételével — átvonultak a jegyzői szobába, ahová azzal hívták őket, hogy Barabás Béla kíván velük valamit megbeszélni. A kormány tagjai közül Wekerle és Apponyi Albert gr. voltak a konferencián.

Barabás Béla volt az első szónok. Elmondta, milyen nemzeti csapás a horvát obstrukció és azért hívta össze képviselőtársait, hogy megbeszélje velük, mit lehet ez ellen csinálni. Valamit okvetlenül tenni kell s kéri a kormány tagjait, tegyenek is.

Rakovszky István mindenképpen helyesli azt, amit Barabás mondott. De tudja azt is, hogy módot találni itt igen nehéz.

Farkasházy Zsigmond: Óva int a törvénytelenésgtől.

Polónyi Géza: Hasonló értelem-ben beszél.

Wekerle Sándor: A kormány régóta foglalkozik ezzel a kérdéssel, már szeptemberben hosszabb tanácskozásoknak volt ez a tárgya.

Az a kormánynak is az álláspontja, hogy okvetlenül meg kell törni a horvát obstrukciót. Már a remédiomot is megtalálta s ez olyan természetű, hogy semmiféle hazafias párttal szemben sem most, sem a jövőben nem élhetni vele, csak éppen a horvátokkal szemben. A kormány a tervvel délután minisztertanácsban foglalkozik.

Az értekezlet, mely szerb egyházi ügyekkel is foglalkozott, azzal az impresszióval oszlott szét, hogy a mai tanácskozás tisztán formáság volt és a kormány a legkisebb részletekig tisztában van azzal, amit csinálni akar. A kérdéssel délután a Ház elnökei is foglalkoznak Justh Gyula lakásán tartandó konferenciájukon.

Horvátok a kormány ellen!

Minden javaslatnak neki mennek.

A harci kedv nincsen csillapodóban. A magyarok is, a horvátok is lázasan készülődnek.

— Valóban tenni kell! — ebbe foglalható össze a magyar képviselők vélekedése — mert így tovább nem maradhat.

Viszont a horvátok szövívője: Supilo Ferenc ezt a fenyegetést portálja:

— Mi nem bánjuk, akár mit csinál a kormány. Közeledésről alig lehet most szó. Eppen tegnap tartottunk értekezletet, amelyen a horvát főrendek is részt vettek. Ezen az értekezleten megállapítottuk, hogy Wekerle annyira elrontotta a dolgot, hogy nincs kilátás megállapodásra. Mi a szó szoros értelmében vett obstrukciót nem fogunk rendezni. Hanem bármilyen javaslatot is terjesszen be ez a kormány, késhegyig megyünk ellene. Ahány szónokunk van, mind fog beszélni. Elhuzunk minden vitát, ameddig lehet és ahogyan lehet.

— Nem lenne-e lehetséges a kibontakozás?

— De igen. Mentse föl a kormány Rakodczay bánt és hívja össze a horvát országgyűlést.

— No, ezt aligha fogja a kormány megcselekedni.

Supilo erre a vállát vonogatta.

S folyik tovább a horvát obstrukció.

A horvátok azt hiszik, hogy az egész világ már az övék. Odáig mennek, hogy a szónokok neveit is horvátul jegyeztetik föl a jegyzővel.

Az ef. ref. egyháztanács ülése.

A kulturpalota ügye.

A presbitérium segélyei.

Tegnap délután a debreceni ev. ref. egyház presbitériuma az egyház tanácstermében gyűlést tartott. A gyűlésen a beteg Simonffy Imre egyházi főgondnokot mint elnököt Vecsey Imre főjegyző helyettesítette. Jegyző Dicsófi József lelkész, előadó pedig

Hol tölthetjük kellemesen időnket?
Széchenyi kávéház és szállodában

(Petőfiter) Minden este zeneestély. Figyelmes és pontos kiszolgálás, — Olcsó szobaárak (50 krtól feljebb. Egész éjjel nyitva. Tisztelettel **REIK JAKAB.**

Somogyi Pál volt. A gyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Pontban 3 órakor nyitotta meg Vecsey Imre az ülést, s a megjelentek üdvözlése után a folyó év október 13-án tartott presbiteri ülés jegyzőkönyvének hitelesítését tudomásul vették. Dr. Sz. Szabó József presbiter haláláról részvétellel emlékeznek meg s emlékét jegyzőkönyvileg megörökítik. Az egyházkerület f. év november 20-án tartandó közgyűlésének tudomásul vétele után a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság kiadványainak: a Koszoru füzeteknek és a Házi kinstár köteteknek terjesztését a gyűlés a lelkesíti karra bizza.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága megkeresésben kérte a ref. egyház Egyháztéri telkeinek átengedését a kulturpalota helyéül. A gyűlés az átengedést elvileg kimondotta, de érdemleges határozatot ebben az ügyben nem hozhatott, mivel még nincs megállapítva, hogy a létesítendő új főgimnázium mennyi helyet fog elfoglalni; hanem egy négytagú bizottságot küldött ki, melynek tagjai Vecsey Imre, Márton Imre, Juhász Ignác és Pénzes Sándor lettek. Elvárja ezen bizottság jelentését a jövő presbiteri gyűlésig.

Örömmel engedett át a gyűlés a felsőbb leányiskola ondódi földjéből elemi iskolai célra 1600 négyszögöl területet a tanács megkeresésére.

Nagy vita keletkezett a tanács azon átiratára, melyben az ispotályi szegényházban elhelyezett víznyomó gázmotornak az új iskola épületébe leendő áthelyezését kéri. Ezen áthelyezés körülbelül 2007 koronába kerülne s azért volna szükséges, mivel a szegényház 1 és fél méterrel lejjebb fekszik az új iskola épületénél és így a motor egy fél év alatt teljesen tönkremegy, mivel a víz felfele való nyomásával a motor nagyon megvan erőltetve. Előadó az áthelyezéshez hozzájárul azon feltétellel, ha a költséget a város viseli. Márton Imre az áthelyezést nem tartja helyesnek, mivel ez a vezeték elkészültével teljesen feleslegessé válik. A gyűlés az előadó javaslatát fogadja el.

Id. Balogh István és neje a Tégláskertben egy új iskolaépítésére alkalmas telek megvételét ajánlják. Szele György nem látja szükségesnek az új iskolaépítést. A gyűlés a telek megvételét elfogadja s a telket gyümölcsözőteti, s ennek a jövedelméből építi majd fel az új iskolát.

Az egyházi tisztviselőknek azon kérényét, melyben a hivatalos óráknak 8—1-ig leendő megtartását kéri, a gyűlés nem tartotta elmondhatónak. A gyűlés Háló Sándor tanítónak 500 korona kölcsönt szavazott meg, Nagy Lászlónak pedig egy havi szabadságidőt engedélyezett.

A debreceni Akad. Athléta Club tornaszereinek gyarapítására 300 kor. segélyt kért. A gyűlés egyszersmindenkorra 150 koronát megszavazott. A gyűlésen Liptai József felszólalt, hogy a reformációi emlékünnepele Istentisztelete a jövőben a nagytemplomban tartassék, mire Dicsőfi József felkész mejegyezte, hogy az most is ott volt megtartva, csak hogy 6 az Istentiszteletre való beharangozást betiltotta, mivel 6 éppen akkor a nagytemplomban Istentiszteletet tartott s a harangozás a templomi rendet megzavarta volna.

Az ülés ezzel véget ért.

VIDÉK.

Az aradi baromfiállítás. Aradrol jelentik: Az országos baromfiállítást, melyet az aradmegyei gazdasági egyesület rendezett, ma nyitották meg. A megnyitó beszédét Vásárhelyi József mondta. A kiállításon, melyen nagy gazdáközönség jelent meg, a szomszédos megyékből is számosan állítottak ki.

Gyilkos erdőőrök. Veszprémből jelentik nekünk: A veszprémmegyei Varsány község határában a hetvenhárom éves Pető István a falu közelében levő erdőben száraz galyat szedegetett. Szerencsétlenségére oda

vetődött az erdőőr, rátámadt az öreg emberre s bevverte a fejét. Az erdőőr megrögzött s a sebesültet a patakhoz vitte s ott arra kényszerítette, hogy mossa le fejéről a vért. E közben oda érkezett a másik erdőőr is. Most már ketten visszahurcolták az öreg embert az összegyűjtött galyrakáshoz s ott agyonverték; a holttestet az erdő sűrűjében elrejtették. A csendőrség szombaton ráakadt a holttestre. A vizsgálóbíró letartóztatta a két erdőőrt.

Leégett katonai lövelde. Abrudbányáról jelentik, hogy a várostól mintegy 2—3 kilométernyire fekvő katonai lövelde helyisége a színnel és a benne lévő katonai jelzőkkel együtt e hónap 4-én hétfőn teljesen leégett. A tőle mintegy 100 méterre fekvő löporraktárt sikerült megmenteni. A tűz keletkezésének oka a katonai asztalosok hanyagsága volt, kik a katonai jelzőkhöz enyvet olvasztottak és eközben támadt a tűz.

József főherceget baleset érte

Most a szarvasokkal volt baja.

Mindössze néhány hete, hogy József főherceg majdnem áldozatul esett Mármarosban egy óriási medvének. Csak nagy lélekjelenléte mentette meg a veszedelemtől.

Most újabb kalandja esett a főnséges urnak.

Október 31-én, kistapolcsányi uradalmának egyik vadászterületén egy hatalmas vadkant ejtett el.

Már egészen sötét volt, amikor hazafelé kocsizott. Utközben egy nagy csapat szarvassal találkozott, amely közvetlen a kocsis előtt és mögött rohant el.

Egy szarvasbika átugrotta a kocsit, egy másik pedig az acetylenlámpástól elvakítva, nekirohant a kocsinak, amelynek elejét össze is törte.

A szarvas, az összeütközéstől elszédülve, elbukott és a kocsis kerekei keresztülgázoltak rajta.

A királyi herceg kocsiját elragadták a támadástól megbokrosodott lovak. A kocsis nagynehezen megfékezte a lovakat s a királyi herceg teljes épségben jutott el kistapolcsányi kastélyába.

VÁRMEGYE.

Megyebizottsági tagválasztás. Szabolcsvármegye magyarmánási kerületében tegnap zajlottak le a megyebizottsági tagválasztások. Megválasztottak: csapári Szűts Kálmán guthi erdőész, Szentmiklóssy Barna földbirtokos és Hegedűs Béla ábrányi jegyző.

A kamara közgyűlése.

Az újjáalakulás óta első közgyűlést tegnap tartotta a kerületi keresk. és ipar-kamara, Szabó Kálmán elnökletével. Előadók Szávay Gyula titkár, dr. Rédei Rezső és dr. Rácz Lajos s. titkárok és dr. Szávay Zoltán fogalmazók voltak.

A közgyűlést megelőzte az elnökválasztás megerősítését közhírré tétel, külön gyűlésben, melyen egyuttal a kamara ünnepeles átvétele is megtörtént.

A közgyűlés az elnök előterjesztéseivel kezdődött, melyek közül kiemelkedőbb pontok a magyar kamarák országos értekezletéről, a kormány kisipari programjáról, az

adórendszer reformjáról, a szövetkezeti törvénytervezetről tett jelentések; ugyanígy a kamara évnegyedes háztartási és illetékelési felülvizsgálatáról, mely mindent rendben talált, jelentést tett a számvizsgáló bizottság.

A titkár időközi ügyforgalmi jelentése után a kamara előterjesztéseire nyert miniszteri válaszok, majd az államsegélyes ügyek tárgyalattak.

Az 1908. évi költségvetés-tervezetet elfogadta a közgyűlés; megválasztotta pénztárnokká Fürst Odón-t; megalakította az állandó bizottságokat; a levelező tagok választása a jövő gyűlésre maradt. Megválasztotta a közgyűlés a törvényhatósági ipartanácsokba a kamara képviselőit.

A további tárgysorozatpontok közt ki-válóan érdekes volt például az élelmiszerdrágaság ügye. A kormány ez ügyben folytatott akciója révén a kamara a kérdést behatóan megtárgyalta. Titkár ismertette legutóbbi külföldi útját, az irányban szerzett tapasztalatait, melyeket különben a legközelebbi közgyűlés elé nagyobb előadói tanulmányként fog beterjeszteni.

Behatóbb vitát keltett és részletesen megtárgyalatott a váltóóvás reformjának kérdése: a közgyűlés kevés módosítással elfogadta az ez ügyben tartott szakértekezlet véleményét; nem találja az adott körülmények között a postaóvás intézményét nálunk bevezethetőnek, némi módosítással ellenben megvalósítandóknak véli az igazságügyi m. kir. miniszternek az óvás egyszerűsítését célzó javaslatait.

A kamara kerületében újabb ismét számos ipari szaktanfolyamot rendez, a Technológiai Iparmúzeum közreműködésével, államköltségen. Ezzel kapcsolatban tudomásul vette a közgyűlés az ösztöndíj ügyekben tett jelentéseket is.

A kamara számos kiállítás érdekében működött közre: ezek a pécsi országos, a budapesti balesetügyi, a szolnoki, nagy-károlyi, nagybányai helyi iparkiállítás, tervezett londoni magyar kiállítás A kamara maga is rendezett egy szabadalmi kiállítást, az országban elsőt, mely igen szépen sikerült. A közgyűlés a tett intézkedéseket helyesléssel vette tudomásul.

Nagy vihart keltettek a vasuti-ügyek. A kamara ismételen és energikusan lépett föl az újra rendkívüli károkat okozó vagonhiány ügyében és általában a vasuti panaszok tárgyában az érdekeltség védelmére.

Helyesléssel vette tudomásul a közgyűlés a kamara működését, a munkaviszállyok békés kiegyenlítése érdekében. A kamara öntudattal láthatja, hogy azon álláspontot, melyet egy év előtt ez ügyben elfoglalt, ugy a kormány, mint általában az illetékes tényezők és érdekeltek tulnyomó része azóta magáévá tette.

A közgyűlés még számos ipari és kereskedelmi jogi és szakkérdésben adott a megkereső hatóságoknak, testületeknek és magán érdekelteknek véleményt, elintéztett több vásár-vám és helypénzügyet. A nagyszámu segélykérelmek elintézését a jövő gyűlés elé utalta, mert akkorra az összes évi kérelmek együtt lesznek és a segélyezés rendszere véglegesen megállapítható lesz.

Megválasztotta a kamara tegnapi gyűlésén az állandó bizottságok tagjait is. Így a közös bizottságba megválasztottak az elnökség tagjain és pénztárnokon kívül, a kereskedelmi szakosztályból: Falk Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály és Lusztig Károly;

az ipari szakosztályból: Dávidházy Kálmán, Piros Béla, Serli Ede és Tóth Kálmán;

a számvevő bizottság tagjai lettek: ifj. Schwarcz Vilmos, Debreceni Lajos és Györfly Aladár;

a fegyelmi bizottság tagjai: az elnök, továbbá Falk Lajos és Harsányi István;

a nyugdíj-bizottság tagjai: az elnökök s a tisztviselők sorából Szávay titkár és dr. Rédei segédtitkár.

Ezzel a közgyűlés a késő esti órákban véget ért.

Fiúk! Föl Bécsbe!

Az abszolútizmus maradványa.

A negyvennyolcadiki forradalom leveretése után, a bécsi udvar ismét elővette a régi taktikát. Mária Terézia hirhelt taktikáját: *Bécsbe kell edesgetni a magyar ifjúságot és ott labanccá kell gyűrti.*

Erre szolgált az a művészeti ösztöndíj is, melyről a pályázat esodálatosképen ma jelent meg a hivatalos lapban. Így szól:

Magyarországi ifjaknak a bécsi cs. kir. képzőművészeti akadémián való képzése céljából alapított s egymásután következő három évre évi 840 koronával javadalmazott ösztöndíjas helyek közül az 1907—908. iskolai évtől kezdve egy szobrászati helyre ezennel pályázat hirdettetik.

És a magyar közoktatásügyi miniszterium hirdet pályázatot arról az ösztöndíjról, melyet 1857-ben alapított Bécs.

Bizonyára nem akad majd pályázó erre a horribilis summára. A magyar kultúra ugyanis meg van már fertőzötve az osztrák szellem-től — nem kell még jobban le-súlyednie.

VÁROSEÁZA.

Lesz-e víz vagy nem?

Amint ismertettük a vízvezetési kufurásnak helyzetét, teljesen úgy áll az most is: *bizonytalanságban.* A vízvezetési bizottság 3 napi haladékot adott a Törzs és Ormai cégnek, hogy felszerelését kiegészítse és a harmadik kufuró-garnitúrát felállítsa.

A halasztás lejártaival végre nyilatkozott a cég és abban azt mondja: eddig már 8 kut teljesen készen van, még 7 kutra van szükség. Minden furásra átlag 4 hetet számítva, 28 heti munkára van szükség, már pedig, miután 2 furógép működik, 14 hét alatt mind a 10 kut elkészülhet, tehát a harmadik furó beállítására nincs szükség, mert áprilisig feltétlenül elkészülhetnek.

A cég bejelentését a tanács kiadta Aczél Géza főmérnöknek, hogy tegyen jelentést és adjon véleményt: van-e szükség a vízvezetési bizottság összehívására.

Beszakadt csárdatető. A hortobágyi csárda teteje beszakadt. A tanács utasította a főmérnököt, hogy javíttassa ki.

Krizantemum-kiállítás. Az ország kertészeinek Krizantemum-kiállításának költségeire Debrecen város 300 koronát szavazott meg.

Ahol a városnak keresete nincs. A szőlősgazdák országos szövetsége vasárnap tartja Budapesten országos gyűlést, amelyre meghívta Debrecen városát is. A város elhatározta, hogy a gyűlésre nem küld képviselőt.

A Debreceni Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Ujság nyomdája: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

Nincs már városi fa.

Nem is ad a város.

Beállottak a nagy hidegek. Nagyon korán. A közönség legszegényebb részének nincs fája. A szén megfizethetetlen. Az I. és II. osztályu városi botfát még a hidegek előtt eladták.

Most kellene már csak a fa, akármilyen, de már semmilyen sincs. Volna még I. osztályu, hasított fa, kelne is jócskán, de most a városi tanács tiltotta be a további eladást Török Gábor erdőmester javaslatára.

Eddig ugyanis 8000 öl fát adott el a város, de a fára saját magának is nagy szüksége van, pedig van még fa elég az erdőn, amelyet most a megszorult nép vásárolna meg, de azt fentartják kompetenciának, mi egymásnak.

Még a csendőrkörületi parancsnokság kérelmét is felerészben teljesítették csak, pedig éppen azt kellett volna elutasítani. Az állam ne vásárolja el a közönség fáját.

Ha a közönségnek nem ad fát a város, miért ad a csendőröknek? Igaz, hogy 120 ölet kértek és csak 60 ölet kaptak, de miért kaptak 60 ölet is? Miért rövidítették meg ezzel is a közönséget?

SZÍNHÁZ.

Bőregér helyett János vitéz. Zilahyné négy nap óta tartó betegsége olyan fordulatot vett, hogy szigorú orvosi rendeltetést meg napokig az ágyat kell őriznie. — Tegnap este már a „Helyre asszonyt” is nagybetegon, nagy akaraterevel játszotta, de ma már semmi esetre sem engedte meg kezelő orvosa a játszást. — Az igazgatóságot ez a sajnálatos eset a műsorváltoztatás kényszerhelyzetébe hozta. A mára kitűzött Bőregér előadása elmarad, helyette János vitéz daljáték kerül színre. Az előadás nagy érdekességét képezi az, hogy János vitéz-t Horváth Kálmán játssza. Horváth ebben a szerepben lépett fel először a debreceni színpadon s János vitéze valóságos esemény-számba ment. Ma a bérlő közönség is gyönyörködhetik a Debrecenben szokatlan férfi János vitézben.

Orfeusz a pokolban. Offenbach soha el nem évülő operettje, „Orfeusz a pokolban” kerül színre szombat este. Az előadásra nagy ambícióval készül az operette személyzet. Polgár Sándor vezetésével részt vesz az előadásban az egész operette ensemble, az énekesnők közül Lónyay Piroška, Fehér Olga, Zsigmondy Anna.

Az Uranus villamos színház tegnapi új műsora egy rendkívül érdekes, igen hatásos, megható részletekben gazdag képet ölel fel A velencei pék-inas címen. A zsufoit ház distingvált közönsége nagy tetszéssel fogadta a bemutatást s ami ritkaság villamos színházban, erősen tapsolt a bemutatás után. Különbö a közönség feszült érdeklődéssel nézte végig a kitünően s gonddal összeállított műsört, amelyet ma újból megismételnek, még pedig bizonyára nagy közönség előtt. Mert nagyon érdekes a szebbnél-szebb képeket — amelyeknek legtöbbje tanulságos is — megtekinteni. Holnap, szombaton először mutatják be a legpompásabb természet utáni felvételt, az **Oroszlán-vadászatot.** Ez most a budapesti villamos színházak lecszebb s állandóan mű-

sonon lévő újdonsága. Azonkívül egy igen érdekes képet, amelynek címe: *Akit a tenger hozott.* Gyönyörű megható kép: *A két árva.* Músortba kerül még: *Gonosz fiúk,* *Viktoria vizesések,* *Baka, mint dajka.* Ez a műsor is határozottan sikert fog aratni a szorgalmas igazgatóságnak.

Reszkessetek magyarok!

Megindul az adóösszeírás.

A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, melynek mindjárt első passzusa alkalmas arra, hogy meglagyassza az ember ereiben a vért.

Ezzel köszönt ránk a rendelet:

— Az állami egyenes adók 1908., illetőleg 1909., 1910. évi kivételére vonatkozó előmunkálatokat, az adókötelezettek és adótárgyak összeírását, az adónemeknek kiadására szükséges bevételek benyújtását és gyűjtését, egyéb kivetési adatok beszerzését, valamint ezek alapján az egyenes adók kivetését — ezennel elrendelem.

Ezennel elrendelem! Mint az ágyulövés, úgy cseng ez a szó és hallatára önként a zsebéhez kap minden ember.

Körülményesen elmondja azután a rendelet, hogy s miképpen kell az adót kifejezni az adóalanyból.

És ha az adóalany hamiskodnék? . . . Erre az esetre ez a medicina szól:

— Ha az összeírási munkálatokba hamis adatok vétettek fel, vagy azokból adózók vagy adóköteles tárgyak kihagyatnak, az illető községre (városra) nézve új összeírás rendelőndő el és a visszaélés megtorlása, valamint a felmerült költségek megtérítése iránt a büntényítő kir. törvényszéknél a megfelelő lépések a fegyelmi hatóság egyidejűleges értesítése mellett megteendők.

Tehát nincs menekvés. Fizetni, fizetni, vagy a börtönbe!

ÚJDONSÁGOK.

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. Főiskolai múzeum (Collégium) nyitva vasárnap d. e. 10—12. — Városi múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12-ig, — Csekonal ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — Gőzgyári múzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — Zenede Csapó-utca 20. — Tornaosarnok, Péterfia-utca 76. Kéz-ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda és Szombat d. u. 2—5. Siketnéma tanintézet. Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Péterfia-u. végén, beteges d. u. 2—4-ig látogathatók. Női kórház, Atilla-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telop. Péterfia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Atilla-tér. M. A. V. műhely. Állomás. István malom. Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer érokoporsó gyár. Homokkert. Erőtakarmánygyár. Margit fürdő telop.

* **Erzsébet ünnepély.** November 19-én, Erzsébet napján, a Bikaszálloda disztermében tartandó hangverseny est iránt, amelyet a csütörtöki felolvasások rendezősége rendez, máris igen nagy az érdeklődés. Az estélyen szerepelni fog Hahnel Aranka is, aki egy nagyhatású melodramát ad elő. A gyermekkórház és szegény gyermekek

felruházására rendezendő estély művészi pontja lesz a *Füredi-kvartett* szereplése. A mi művészársaságunk szereplése, amely legutóbb Fiumében olyan rendkívüli sikert aratott, eseményszámba megy.

* **Esküvő.** Szabó József kereskedő, e hó 9-én, szombat délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget a ref. nagytemplomban Szenthárom Erzsikének, a kiváló képzettségű zongoratanítónőnek.

* **Munkástagok a debreceni kamarában.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara ez ideig is számos jelét adta a szociális kérdések terén tisztult és magasabb fellegésének. Most ismét kiváló példát mutat. Tegnap közgyűlésén elhatározta, hogy levelező tagok közé, hová a közgazdasági élet jelességeit szokta beválasztani, egy ipari munkást és egy kereskedelmi alkalmazottat is beválaszt; ezáltal megnyitja tanácskozó termét a munkásérdeknek közvetlen képviselőjének és azok érvényesülésének. Kívánatos, hogy a példát a többi kamarák is kövessék.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Virág János ev. ref. 7 éves, Tóth Zsuzsanna ev. ref. 12 éves.

* **A Magyar testvérek tengeri fürdőn.** A londoni hangversenyeket rendező társaság dr. Szenes Zsigmond debreceni orvoshoz intézett levele útján tett kérdést a Magyar testvérek zenekarához, hogy hajlandók-e két hónapig egy tengeri fürdőn játszani. A londoni cég szerződésileg hetenkint a mi pénzünk szerint kétezernegyszáz korona fizetést ajánlott fel a Magyar testvéreknek. A Magyar testvérek az ajánlatot elfogadták s a nyáron két hónapig a külföld közönségét fogják gyönyörködtetni kitűnő és tüzes magyar nótáikkal.

* **Kiküldetés.** A debreceni ipartestület cipész-szakosztálya a budapesti országos szaktanfolyamra Elek Ferenc és Rátky Imre cipészeket küldte ki.

* **A kamara képviselőtel.** A tegnapi közgyűlés megválasztotta a kamara képviselőre az Országos Ipar- és Kereskedelmi Tanácsba: Szávay Gyula titkárt, az Orsz. Közlekedési tanácsba: May Andor István gözmalmi igazgatót, a szatmári állami faipariskola felügyelő bizottságába: Markos Györgyöt és Várady Edét. Megválasztotta végül a katonai versenytárgyalásokon a kamara képviselőre: Debreceni Lajost, Fürst Ödönt (Debrecen), Rosenfeld Miksát, Schwarz Albertet (Szatmár), Weisz Bernátot, Friedmann Jakabot (Munkács) és Dick Boldizsárt (Kassa).

* **Hűtlen cselédleány.** A rendőrségen tegnap lopásért tett feljelentést Fischer Jakabné volt cseléde ellen. Azon idő alatt, míg nála szolgált, sok értékes apróságot tulajdonított el, köztük több finom fehér ruhaneműt is.

* **Az idei bortermés.** Már augusztus végén nyilvánvaló lett, hogy idei szőlőtermés meg sem közelíti az előző év bőséges termését. A magyar királyi szőlőszeti és borászati felügyelőségek a földművelésügyi miniszteriumban beérkezett jelentések szerint az idei bortermés az ország legtöbb bortermelő vidékén a közepesen jóval alul maradt, mennyiségileg pedig gyenge. — Abban sincs sok vigasztalás, hogy a termés minőségileg sokkal jobb, mint az előző év termésé. A szőlősgazdák az idei borárakkal meg vannak elégedve, mert a gyengébb minőségű must ára átlag harminchatötven korona körül mozog hektoliterenként, míg a hegyi szőlők termésé, a finomabb borok mustjárt 60—80 koronát is szive-

sen ad a kereskedő. Legkevesebb a finomabb borvidékeken a termés. Így a tarcali kerületben 2—15 hl. között maradt az átlag. A borárak emelkedéséről érkezett jelentés a pécsi, budapesti, tapolcai, nyitrai, balassagyarmati, egri, szatmári, szilágy-somlyói, szabadkai kerületekből. Nem ritka a 80—40 százalékos áremelkedés.

* **Fráter Lóránt zsebalaku nótáskönyve** megérkezett. Kapható Aczél Henrik modern antiquáriumban, Piac-utca, a ref. Kistemplommal szemben. Ára: 2 korona.

* **Adózók figyelmébe.** Az 1907-ik évi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adólajstroma és a III. osztályu kereseti adó kivétési lajstroma elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében f. évi november hó 8-ik napjától november hó 18-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítetik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthetik meg és ha a kivétel ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyi osztálynál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételénél nem fognak. Debrecen, 1907. évi november 7. A városi adóügyi osztály.

* **Házi szarka.** Minden nap veszett el valami a Dudinszky Kornél Tizenháromváros-utcai lakos szobájából, a mi azután soha többé elő nem került. Dudinszky nem igen törődött vele, de utóbb már bosszantani kezdte a sok lopás; az pedig, hogy ezüst evőeszközeinek is lába kelt, végleg kihozta sodrából. Kutatni kezdett a házi-szarka után, de eredményt nem tudott elérni. Most a rendőrség segítségével akarja kézrekeríteni és ártalmatlanná tenni a tolvaj házi szarkát.

* **Öngyilkos leány.** Tegnap este a Szent Anna-utca 26. szám lakói között nagy rémületet okozott *Lacai Zsuzsanna* tizenkilenc éves cselédleány öngyilkossága. A szerencsétlen leány este, fél hatkor nagymennyiségű patkánymérget vett be. A gyilkos mérget gyorsan végzett vele. Mikor dr. Gáspár Géza a helyszínére érkezett, a leány már az utolsó percekben volt s mire a kórházba kiszállították, meghalt. Tettének oka ismeretlen.

* **Elveszett szordán** este egy fekete chel, benne egy kulcs; a jobboldali színházi ruhatárban maradt. Szíves megtalálóját kéretik Baray Mórnéhoz: Kossuth-utca 45. elküldeni.

* **Tengerihalak a mai naptól kezdve** árusítatnak a Simonffy-utcai belső vassátorokban. Kilója 35 krajcár.

* **A „Bika” melletti kis tőzsde** Békés Lajos ur férfi divat-üzlete mellé helyeztetett át. A dohányzó közönség szíves pártfogását kéri a tulajdonos.

* **Köszvény, csusz, rheuma ellen** minden eddigi szerek közt legjobb leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyebbéteget, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogériájában. Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Legszebb könyvkötések, finom bőr,** plüss-kerejezők, passepartoutok és díszmunkák Antalfy Ferencnél készülnek, Piac-u. 31. a városház kapujával szemben.

A tegnapi felolvasó-est.

Zsufolt ház — nagy siker.

Az a csudásan sok szép asszony, bájos, mosolygós, édes leány s egyáltalában az a disztíngvált nagy közönség, amely a tegnapi felolvasó-estre zsufolásig megtöltötte a főgimnázium dísztermét, tegyen tanubizonyosságot róla, hogy milyen fényes volt a siker. Változatos, tartalmas, értékes műsort nyújtott a rendezőség s élvezetes, tanulságos, ismeretterjesztő és gyönyörködtető előadást produkáltak a szereplők.

Igy aztán igazán nem csuda, ha a közönség végtelen bizalommal viseltetik a felolvasó-esték rendezősege iránt s egyszerű jelentésükre, hogy estét rendeznek, már is olyan harc van a jegyekért, hogy akár-hányszor alig lehet jegyhez jutni. Hogy a programot előre nem is ismerik, nem tesz semmit. A fő az, hogy a csütörtöki felolvasó-esték rendezősege rendez. Tudják már, hogy az szigorú mértékkel állapítja meg programjait, irodalmi s művészeti értéket tart szem előtt.

Ez dominálta a tegnapi est műsorát is. A közönséget passzió volt nézni. Milyen csöndben, milyen figyelemmel hallgatott mindent. Soha egyetlen fészkelődés, köhintés, ideges mozgás, — amit annyi helyen volt már alkalmunk tapasztalni, — nem fordult elő. A közönség odaadással, első perctől utolsóig gyönyörűséggel élvezte a műsorszámokat, az elismeréssel pedig éppen nem fukarkodott.

Az estét *Alber Lujza* urleány művészi zongorajátéka nyitotta meg, aki *Gál Ferenc* magyar rapsodiáját játszotta izléssel, finomul, azzal a pompás technikával, amelyet a különben nehéz hangverseny darab interpretálása megkíván. Viharos tapsviharral hálálkodott érte a közönség.

Szakács Andoré volt a második szám. A szintársulat kitűnő tagja *Szász Gerő* „Asszonyok” című költeményét szavaltta hatással s közvetlen sikerrel. Szívekhez szólott és szíveket dobantott meg. Tüntetőleg tapsolták.

Azután hangulatos szám következett. *Rácz Ernő*, aki most lépett először Debrecenben a pódiumra, szép magyar nótáival, üde, tiszta, érces, kellemes baritonjával zugó, szünni nem akaró tapsvihart váltott ki. Énekelte a legszebb, jórészt még kevésbé ismert új dalokat s a kíséretet zongorán is maga nyújtotta dalaihoz. Amilyen kellemesen hatottak bus magyar nótái, olyan tüzesen, villanyozólag osengtek el vidám dalai. Kétszer is megkellett pótolnia hatással előadott dalait.

Utána fölöttébb érdekes tanulmányát olvasta fel *Varju János* tanár a „Nők s a tudományosság” címen. Nemcsak a kitűnő előadás, nemcsak a szellemességgel telített s gördülékeny nyelvezet, de a mély tartalom is mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét. Az ismeretek gazdag tárháza volt, felvilágosító, érvekben gazdag, a nőket legközvetlenebbül érdeklő adatokkal. Le is bilincselte vele a közönség figyelmét s mikor bevégezte felolvasását, legjobban a holgyek tapsoltak.

Gyönyörködtető volt a *Piribauer Ferenc* hegedűjátéka, a kit előbb harmoniumon, majd zongorán ritka precizitással kísért *Dénes Arthur*. *Piribauer* ma már mesterileg bánik a vonóval. Hegedűjéből egész érzelmvilágot osal ki. Goldmark „Air”-jával mély hatást tett a hallgatóságra. A tomboló tapsvihar után *Simonetti Madrigálját* játszotta lágyan, finomul s a legközvetlenebb sikerrel.

Végül *Zivuska Andor* néhány hangulatos s gondolatokban gazdag költeményét olvasta fel. A fiatal poeta verseivel méltán fejezte be a kitűnő műsort s nagyvonalú érdemessé tette magát a zugó tapsokra.

A közönség pedig a legnagyobb elismerések között hagyta el a termet s egymosután fogták el a rendezőség tagjait: — Gyakrabban és nem kéthetenként.

kellene önöknek ezeket az estélyeket rendezni. Missziót teljesítenek.

Az elismerés szép eredmény, de annál sokkal inkább lelkesíti a rendezőseget, hogy a másik eredmény sem marad el és százkra menő gyermekeket ment meg évenként a tél hidegétől.

TÁVIRATOK

Hol üdül a király?

Bécs, nov. 7. A király, orvosai tanácsára néhány hétig délen fog üdülni. Először a Pola melletti brinjóni fürdőt szemelték ki, de ott sok a katona, később a Lussinpiccolozhoz közel levő Figale-fürdőben állapotok meg, a hol a felség több hetet fog tölteni. A király ma fogadta Wiener osztrák belügyminisztert, Schönauich közös hadügyminisztert, Schissl kabinetrodai főnököt, Szögyény-Marich László berlini nagykövetet. — Ma dohányzott először betegsége óta a király és nagy élvezettel szívtta el az orvos által kiválasztott Regalita-szívat. A felség most már teljesen felépült.

Halálos löverseny.

Budapest, nov. 7. Az alagi lóversenyen rémes szerencsétlenség történt ma délután. A 2. számú futtatásnál Kvassay Károly huszárhadnagy, aki gróf Mervells Glosse nevű lovát lovagolta, az akadálynál lovastul felbukott. A ló azonnal nyakát szegte, de lovasa is meghalt még a helyszínen. Kvassay huszárhadnagy a konstantinápolyi konzuli bíróság elnökének a fia volt.

Az osztrák-magyar bankból.

Bécs, nov. 7. Az osztrák-magyar bank vezérigazgatója, Bilinszky lovag ígéretet tett a cseheknek, hogy a főtanácsosi állást cseh emberrel fogja betölteni.

Nagy sztrájk.

Bécs, nov. 7. Ma az omnibuszkocsisok sztrájkba léptek. A fuvarosok követtek őket és ma már 40,000 ember volt sztrájkban.

Az oláhok lapja.

Budapest, nov. 7. Az oláh nemzetiségi párt lapja, a „Lupta” ma gazdát cserélt. Biroc Doime vette meg a tulajdonjogot.

Vizbe fult miniszter.

Amsterdam, nov. 7. Banhuis miniszter a sógorával, Leck, városi polgármesterrel és feleségével kocsikázás közben a csatornába fordultak. Mind a négyen belefultak a vízbe.

Kvótabizottsági ülés.

Budapest, nov. 7. A magyar kvótabizottság nov. 11-én tartja első ülését.

Megrendszabályozzák a horvátokat.

Budapest, nov. 7. Ma délután pártközi értekezletet tartottak a horvátok megrendszabályozása ügyében. Barabás Béla kijelentette, hogy szó nincs a házszabályok revíziójáról és nem is akarnak tápot adni a gyanúsításnak, de a horvát merénylőkkel le kell számolni. Polónyi Géza, Bizony Ákos és Farkasházy Zsigmond hasonló értelemben szölkáltak, majd Wekerle jelentette ki, hogy nincs szó a nemzet egyetlen kincse, a szólás-szabadság korlátozásáról, de az ürhetetlen, hogy idegen törekvések érvényesülhessenek a magyar parlamentben. Az ügy különben is a koalíció értekezletére kerül. A képviselők előtt tetszett Návay La-

jos alelnök eljárása, amiért nem engedte meg a házszabályoknak horvát nyelven való magyarázását, amit elvi jelentőségű dolognak tekintenek. A horvátok is megszeppentek, siettek is kijelenteni, hogy az indeminálás ellen szombatnál tovább nem küzdenek, sőt a kiegyezési javaslatokhoz is csak 15-én szólnak. Ma délután fél 5-től fél 7-ig a beteg fekvő Kossuth Ferenc lakásán minisztertanács volt, amelyen Zichy kivételével mindnyájan részt vettek a miniszterek, azonkívül Rakovszky és Návay alelnökök is. A horvátok megrendszabályozásának ügyét pártközi konferencia elé fogják vinni.

Uj per Harden ellen.

Berlin, nov. 7. Az ügyész határozottan a császár utasítására indított újabb keresetet Harden ellen. A perben Moltke is eskü alatt fog vallani.

Ujabb kamatlábemelés.

London, nov. 7. Az angol bank ma 7%-ra emelte a kamatlábat, ami emberemlékezet óta nem történt meg.

Berlin, nov. 7. A német bank 7.5%-ban állapította meg a kamatlábat.

Páris, nov. 7. A francia bank holnap fogja kihirdetni határozatát.

Bécs, nov. 7. Az osztrák-magyar bank a divisa-állománytól teszi függővé a kamatlábemelést.

Az osztrák kormányválság.

Bécs, nov. 7. Beck a keresztényszocialistákat két tárcával kínálta meg. Lueger nem fogadta el a neki felajánlott tárcát, így a kereskedelmi tárcát Geszmann kapja, miután Weiskirchner nem akarja elhagyni az elnöki széket. A munkásügyi miniszter is keresztényszocialista Ebenhoch lesz.

Az igazságügyi bizottságból.

Budapest, nov. 7. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor tartott ülést Holló Lajos elnöke alatt. A büntető novelláról szóló javaslatokat tárgyalta Csizmazia Endre előadásában. Simonyi-Semadan Sándor, a fiatal bűnösöknél a szabadságvesztés helyett a vesszőzés visszaállítását kívánja. Bakonyi Samu a javaslat-hoz örömmel hozzájárul. Nagy Emil a csalást hivatalból üldözendőnek tartja. Csizmazia a botbüntetés visszaállítását lehetetlennek tartja, Günther Antal igazságügyminiszter hasonlóképpen. A bizottság a javaslatokat elfogadta.

CSARNOK.

AZ ÁRVA.

— Regény. —

(Folytatás.)

Tölgyesi még mindig üresen találta a lakást. Rácskai nem tért vissza. Hová maradt? Kezdet aggodni. Azóta már visszatérhetett volna. Egy darabig még várt, aztán a szobájába ment, hogy szivarra gyujtsa.

Amíg ő odajárt, megjött Rácskai. Sehol senki. Még az ajtó is tárva-nyitva. Rögön tisztában volt a helyzettel.

— Az az ember rutul felültetett. Hogy csalódtam benne, talán mindennél jobban bánt. Szinte jó, hogy nincs itt. Ki tudja, mire ragadtattam volna magam.

Rácskai kijött a terraszra és az épület körül cirkáló éjjeli őr után kiáltott:

— János! Itt van kend?

— Itt vagyok, nagyságos uram!

— Tölgyesi urat nem látta?

— Az imént ment a szobájába.

— Ugy! Menjen kend utána. Mondja meg neki, hogy azt üzentem, szedje össze a holmiját, holnap már nem akarom itt látni. Megértette kend?

— Meg! — No, hát siessen. — Az öreg távozott, Rácskai pedig visszatért. Sokáig járt fel s alá a szobában. Azon gondolkodott, hogy mit tegyen. — Nem tűrhetem, hogy ez az asszony sikereket érjen el. Itt nekem kell diadalt aratnom és fogok is.

— Folyt. köv. —

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

Áru- és értéktőzsde.

November 7.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérral drágább áron elkelt 50 kilogrammonként 20,000 mm. buza.
Rozs 5 fillérrel drágább. zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet csendes, nyugodt forgalom mellett némileg gyengült.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza október	1175	1164—1166
Buza április 1908	1292	1289—1290
Rozs ápr.	1193	1192—1190
Rozs októberre	—	—
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	869	873—870
Tengeri május 1908	745	742—743

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde üzletlenül folyt le és az árfolyamok alig változtak. Az irányzat tartott maradt.

NYILTÉR.*

Válasz a „főszerkesztő”-nek.

Feleletül a „Debrecen” című pártközlöny „Főszerkesztői üzenet” rovat alatt, hirlapi csodabogárként megjelent és egyéni durvalelkűségről tanuskodó bugyisándorkodásra csak az a válasszom, hogy ugy csak oly egyének irhatnak, akiknek már nincs mit veszteniük. Vele szemben csak a bíró vagy az orvos nyujthat elégtételt. Ebben bizom én is, mert minden más utat ő maga zárt el.

Debrecen, 1907. november 7.

Rostkovicz Arthur.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Lapkihordó



asszony

felvétetik a kiadóba.

Vidéken egy 20—25 év óta fennálló jó forgalmu

fűszer-, vas- és vegyeskereskedés

a város legforgalmasabb helyén trafikkkal,

elköltözés miatt eladó.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

FODRASZSEGÉD azonnali belépésre keresztek. Csapó-utca 56. 4521

Női ruhaszövetek,

Az őszi- és téli Idényre, valamint flanel-
lek, barchetek, fekete- és színes selymek,
barsonyok, gyöngy- és ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm.
széles barna- és fekete színben métere
8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

órlási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jufta, spárga, hollandi, kiddermünster, ta-
pesztly, velour, futó- és szalon szőnyegek,
minden nagyságban, torontáli szőnyegek,
diván terítők, butor szövetek és creppak,
viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérművek,

vászon, sifon és batizt női ingek, nad-
ragok, hálókötösök és alsósoknyak,
sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem
lúster és cloth alsósoknyak, kasmir és
selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézalók, nyakkendők, divatszokkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja
haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak.

Harisnyák, keztük,

nők, térfalak és gyermekok részére állandó
nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca I. sz.

Alapított 1842. évben.

MEGNYILT

„URANUS“ villamos színház

Sas-utca 2. szám.

(Otthon kávéház udvar)

Pénteken november 8-án.

itt először!

A velencei pék inas,

Sléger! Ujdonság!

Jóska a vadászó.

Senzációs ujdonság!

Csempész feleség

Ujdonság!

Akrobata leány

Ujdonság!

Jegesmedve vadászat.

Iramszarvas vadászat.

Anyósok versenyfutása

Előkészületen vannak:

A folyékony villamosság.

A spanyol bikaviador (Torreador) drámája
Szevillában, A kis Verne Gyula és
még több ujdonságok.

Előadások: Hétköznap este 6 7 8 9 10 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3-tól este
11-ig óránként.

Helyárak: páholy-ülés 1 kor. 6
szék 80 fill., I. rendű hely 60 fill., II. rendű
40 fill., III. rendű 30 fill. Gyermekjegy I.
rendű helyen 40 fill. II. rendű helyen 30
fillér, III. rendű helyen 20 fillér.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
Tisztelettel!

Suchán Rezső és Winkler. Lambert

Debreceni kézizálog

kölesön-intézet
részvénytársaság

DEBRECEN. Arany-János-u. 9. sz. alatt

Legmagasabb kölcsönöket nyújt arany-
és ezüst tárgyakra, ékszerekre és
egyéb ipari készítményekre. Raktárai-
ban iparosok és kereskedőktől árukat
diszkrétio mellett beraktároz és azokra
előnyös kölcsönöket nyújt.
Jelenleg arany-, ezüst-órák, brilláns
függők és gyűrűk, új varrógépek és képek
vannak raktaron, a melyek

szabad kézből megvehetők.

Alapított 1893.

Halmágyi Sámuel

legnagyobb női felöltők áruhaza

Debrecen.

Az összes Őszi- és Téli
ujdonságok megérkez-
tek, ú. m.

Mindennemű szőrme felöltők

Plüsch felöltők és kabátok

Bundák

Leány- és gyermek felöltő
különlegességek,

Costümök- és aljak,

Boák-

Pongyolák- és blousok,

Színházi belépők,

Estélyi köpenyek

Karmantyuk.

Külön mérték osztály.

Mérték utáni megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

MINDEN pénteken és szombaton friss németesen készített hurku kapható Benes W. hentes üzletében. 4491

NALAM ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyszerítők, Jager ruhák, tükör kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan-u. 2.

HARISNYAK-TO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

EGY gépész-kovács, 1 vincellér, 1 majoros, 1 igás kocsis, 1 béres, konvenciók 1908. jan. 1-től fel fogadtatnak. Hol? Megmondja a kiadó-hivatal. 4315

HARISNYA kötése és fejeléseket legjobb pamutból készített Márton Gyula divat üzlete, Piac utca 9. Saját kötetésű harisnyákban nagy raktár.

HAZNALT butorokat vesz, elad Kónya József asztalos Pacsirta-u. 8. sz. 4379

KIADÓ szépen butorozott utcai szoba, előszobával Egymalom utca 4., ugyanott eladó számszáma. 4516

NŐI KALAPÓT készíteni, díszíteni, átalakítani házhoz megyek. Schwartz Jánosné, Csokonai utca 4. 4518

Kereslet.

TANULÓNAK jó családból való fiu felvétetik Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papirkereskedésében Debrecen. 4079

KÖNYVKÖTŐ tanuló felvétetik Thaisz Arthur könyvkötészetében Debrecen, Darabos utca 14. sz. 4079

ÜGYNÖKSÉGI irodamba gyakornokot s varró-gép műhelyembe egy tanoncot azonnali belé-

FÜSZERÜZLET berendezés olcsón eladó. Szabó Sándor H.-Böszörmény. 4000

AZONNALI belépésre kereskedő seréd fiatal felvétetik. Szabó Sándor H.-Böszörmény. 4197

EGY ebéd-társat keresek finom házi koszthoz. Ebéd 18 frt, esetleg vacsora is kapható. Cim a kiadóba. 4332

FELKÉREM azon uri házat, hol pár héttel ez-
előtt a faskamrába hagytam fűrészt, fűrészal-
ványt és baltát, hogy azt a körületi kapitány-
ságnál bejelenteni sziveskedjék. 4515

1908. május elsejére egy 4 vagy 5 szobas föld-
szinti lakás mellékhelyiségekkel kerestetik.
Ajánlatok Bárány Mór Kossuth-u. 45. 4514

KÉRESEK egy (lehetőleg gyermektelen) há-
zaspár házmestere és szolgálteendőkre, ingyen
lakással és fizetéssel. Értekezhetni minden
szombán és szombaton délután 1 és 2 óra kö-
zött: Barna-utca 2. a szám. 4465

Eladás.

FESTEKES hordók olcsón eladók Arany János
utca 47. szám.

SZOBOSZLAI útfélen a 7. kilométernél egy
köblös hold 661 négyszögöl föld eladó, érte-
kezni lehet Honvéd utca 70. 4510

JÓ karban levő matt butor eladó. Saláiróm-u.
12. sz. 4509

EGY négy kerekű targonca, jó karban, eladó
Péterfő 1. sz. 4483

Moquet-

és

Butorszövetek,

Bőrvásznak

nagy választékban, olcsó szabott árak
mellett kaphatók

BOSZNAY J. és TSA

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth utca 5. szám.

Kun sertésóvszere

1 doboz (dísznőnek 1 évre elég) 2 korona.

Próbálja meg 20 perccel megussza a vészt.

Non plus ultra.

Kapható:

Josa és Jóna és Rác drogériájában, Mihalovits, Tóth
Bela, Murakózi, Kovács, Tóth, Gr sz Nagy Ferenc,
Steiner, Radákovits, Mautner, Kócsán gyógyszer. uraknál
Dicső és ajánló információkkal szolgálnak a következők:

Nagy Lajos nagyhizlító Szűcs. Kucik G. hentes, Gyarmathy N. üvegkereskedő urak Debrecen, Szádeczky
László uradalmi int. ur Boconád, (Heves m.) Lójka
József urad. főtit. gróf Zichy Géza tetéltleni (Hajdu
uradalmában, Gosztanyi Kálmán urad. Pa. Alátka
Ngs. Balogh Tihomér ur Szentkezma, u. p. (B.-Ujfalu)
Ngs. Csapó István ur Pa. Istvántelek, u. p. (Földes)
Tekt. csicseri Orosz István jegyző, Mikepéros, Nagyt
Rác Lajos ref. lelkész ur Micske (Bihar). Nagyt dr.
Baltház Dezső ref. esperes ur H.-Böszörmény. Nagyt
Szűcs László ur Csátár u. p. Bihar. Tekt. Pospiss
Géza földbirtokos ur Pa. Kettős, u. p. Mező-Sas. stb

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye vászon,
szőnyeg és divatruházába meg-
érkeztek az őszi divat

gyönyörű ujdonsággal.

ruha kelmék, flanelek, bárso-
nyok, blouz-selymek, velezek.

Valódi perzsa szőnyegek, — Linóleum

!! Óriási raktár !!

Eladó.

Vidéki városban közel Deb-
reconhez, egy három év óta ön-
álló

temetkezési intézet

teljes felszereléssel és berendezés-
sel más vállalat miatt minden el-
fogadható áron eladó, 544

Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes
tisztá

FŐZŐNŐ,

valamint

TAKARITÓNŐ

uri házhoz felvétetik.

Deák Ferenc utca 6. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása
a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyom-
orgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-
bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtize-
dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára
egy lepcsőselelt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll

A. védjegyét tünteti fel.

„A. MOLL“ feliratu óno-

zattal van zárva. A Moll-

féle sós-borszesz nevezé-

tesen mint fájdalomcsil-

lapító bedörzsölési szer-

köszvény, csusz és meg-

hülés egyéb következmé-

nyeinél legismertesebb

népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik
gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolá-
sára gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan „Moll A.“ véd-
jegyével van ellátva.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-
lett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-
sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

HÁZBÉR

-negyedre való tekintettel alkalmi osztályt szervez-
tünk. Saját érdeke minden vevőnek, hogy azt mie-
lőbb megtekintse! Mindenféle **szőnyegek, függő-
nyók, terítők, takarók, ágyneműk** igen jutányos árban kaphatók

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.